

HERCEGOVAC U MEĐIMURJU: Seoski ljudi s manirama gospode

Objavio **Igor Zovko** - 15. rujna 2024.

Foto: Igor Zovko

PLIVAO NIZ NERETVU, ISPLIVAO 'MED' DRAVOM i MUROM: Pitomi ljudi koji su sve što je dobro u svijetu, primijenili u Međimurju, kada pomažu, ne hvale se, a kad rade, rade kako Bog zapovijeda i pitaju se: Kako je Zovko prezime iz Štrigove?

Piše: **Igor Zovko**

Opet taj dojam! Nogometnim rječnikom govoreći, to je lopta na prvu. Nekad pogodiš u rašlje, ali većinom se promaši cijela lopta. Tako je s tim dojmovima, barem što se mene tiče. Oni mogu voditi u predrasudu. Dobro je zamijetiti sitnice na prvu, no ja sam ipak onaj koji voli dublje zagrebat. Tako se odnosim prema svemu, i s ljudima i s gradovima, i s umjetničkim djelima, građevinama i knjigama...

Falkensteiner Black Friday ponuda

Najbolja ponuda u godini za odmor iz snova!

Rezerviraj odmah

Falkensteiner Black Friday ponuda

Falkensteiner Hotel & Spa Iadera

Rezerviraj odmah

Foto: Igor Zovko

To je nešto kao lijepa dama. Ako je lijepa, ne mora značiti da je zbilja dama.

Nije isto posjetiti bilo koji grad u proljeće ili u tmurno, kišno, maglovito jutro, kakav je bio moj prvi susret s Veronom. Ali, kad sunce grane, vidi se prava slika tog predivnog talijanskog grada na rijeci Adige, čijim sam renesansnim ulicama i trgovima toliko puta prošao pješice da je i danas poznajem kao svoj džep. Razlika je u tomu što Verona nije prazna.

S Čakovcem je svejedno, predivan je i kad kiši, ali, naravno, ljepši je kad sunce sja, A ja sam naučio biti strpljiv i čekati sunce.

Sklad. Od ulaska u Čakovec, od Zrinsko Frankopanske ulice do Starog grada Zrinski, primijeti se sklad spoja suvremenih zgrada, sagrađenih krajem 1980-ih, prirode i povijesnih zdanja.

Iz središta grada, iz Ulice kralja Tomislava, prošetao sam Ulicom ZAVNOH-a. Privukla me dvotračna cesta, aleja platana i kuće sa strane. Na prilazu svakom domu ne može se ne primijetiti da je svako dvorište, svaki vrt uredan. Ispred svake kuće parkiran je barem jedan automobil.

Kako nikad nisam patio na statusne simbole, jer me to jednostavno ne zanima, ipak me to navodi na zaključak da Međimurci dobro zarađuju, da su vrijedni i uredni.

Naravno, ni jedan listić papira ili bilo kakva otpada, ne vidi se ni na pločnicima te ulice.

Ono što me je posebno dojmilo je da se većina ljudi pozdravi, iako se ne poznaju.

Povijesno su uglavnom živjeli od zemlje, s njom su i danas vezani, bili su, a i sad jesu seljani i radnici, zbilja su gospoda po ponašanju.

Mir struji uokolo promatrača poput mene i prožima ga.

Isprva bi čovjek poput mene lako pomislio da sam u nekoj stranoj zemlji. Ali, nisam. U našem sam Međimurju.

– Je, gospon, mi smo takvi. Tihi, mirni, vrijedni, ali jalni – govori mi konobar, gospodin srednjih godina, dok ispijam kavu.

– Dakle, ipak sam u Hrvatskoj – našalih se izgovarajući riječi tvrdim hercegovačkim naglaskom.

– Pa no – odgovori konobar, a ja se nasmijah.

– Vjerujte, niste ništa manje ili više jalni od ljudi u drugim gradovima – govorim mu. To vam je, dodajem mu, kao s budalama – njih ima posvuda, a na njih se ne treba obazirati. Čovjek se iskreno nasmijao.

Nakon mjesec dana boravka u Čakovcu, nisam primijetio da je itko jadan. Zašto bi i bili, vrijedni su, lijepo zarađuju, imaju predivne kuće i okućnice i taj mir.

Jedino što taj mir često narušava zvuk kosilica.

– Nemoj, živ bio, daj gasite tu kosilicu – govorim sam sebi dok pijem kavu. K'o da mi ne'ko po mozgu buši tupom bušilicom – bio je taj prvi dojam na remećenje mog javnog reda i mira.

S vremenom sam shvatio da je Međimurcima uređenje i košnja neka vrsta ceremonije, kao što je ceremonija ispijanja čaja u Japanu, ili kave (kraće, slađe, s čašom vode) u Bosni i Hercegovini, pa i u mojem Mostaru. Oni jednostavno vole uređivati svoje okućnice, vrtove i cvjetnjake. Navikli su i to je dio njihova mentaliteta i načina života.

Skrećem u Mihovljansku ulicu i opet uživam u ljepoti.

Foto: Igor Zovko

Tako je i na Jugu, južnom naselju Čakovca, gdje su ulice mirne, a svaka kuća s okućnicom i vrtom kao da je iz bajke. Nema tu neukusnih, kičastih zdanja koja bi prolazniku neukusom izbila oko. Svaka je na svoj način lijepa. Svaka bi okućnica mogla konkurirati za najljepši vrt.

Doznah da je taj dio Čakovca, preko pruge u Buzovcu, zapravo kvart "dojdeka", kako mi rekoše fetivi Čakovčani. Ta je četvrt nastala trudom vrijednih ljudi koji su radili vani, uštedjeli i napravili si lijepe domove, uostalom, kao i dosta domova diljem Međimurja.

I oni su, kao i Hercegovci, Dalmatinci, Istrani, otočani, Bosanci, Slavonci...kruh morali zarađivati vani. Austrija im je blizu, u Sloveniju mogu biciklom po špeceraj. Dok nama i danas treba "tri dana jahanja".

No Međimurci su sve što je dobro vani, primijenili u svojem Međimurju.

– Vidim da ste donijeli i austrijsku hladnoću – govorim svojem sugovorniku Vladeku ciničnu mostarsku opasku, poznatiju kao "ložiona", dok u kafiću svira Led Zeppelin.

Naravno, Međimurci nisu hladni, iako su isprva suzdržani. Tihi su, ne svađaju se kao u nekim drugim hrvatskim regijama. Ako se i posvađaju, nema tu visokih decibela kao na jugu, gdje je krv vrela.

No spremni su pomoći ljudima, a ono što iznimno cijene je rad.

– Gospon Zovko, treba samo delati – kazuje mi Vladek.

– Treba vraga, treba sve izvarati i ništa ne raditi – odvrćam uz smijeh, naglašavajući da je riječ o šali.

– A otkud ste gospodine – upita me gospođa u društvu sa svojim suprugom.

– Iz Štrigove!

Isprva je promislila, pa nakon kratke stanke rekla: Ne znam da Zovka ima u Štrigovi!?

– Pa to nam je prapostojbina – odgovorih u šali lica ozbiljna kao da sam od kamena.

Onda smo se svi nasmijali.

Međimurje, kao ni Međimurci, nisu hladni, suosjećajni su, vrijedni su, spremni pomoći po onoj Isusovoj: Ako pomažeš, nemoj da ti lijeva zna što radi desnica". Karitativni su, ne hvastaju se ako pomognu i to zadrže za sebe.

Pojednostavljeno ocjenjivanje neke skupine ljudi može se, naravno, donijeti u turističkom obilasku, ali, stvarni uvid u prirodu ljudi određenog kraja najbolje se donosi provodeći i živeći s njima.

Naravno, površan i zlonamjeran čovjek naći će manu u svemu i svakomu, ali će to biti iskrivljena slika.

Međimurci i Međimurje su, zemljopisno možda na kraju Hrvatske prema sjeverozapadu, ali su s druge strane, vrata Hrvatske, i prva regija u koju dolaze strani gosti. Kad vide Međimurje, onda će zbog Međimurja i Međimuraca, reći da je Hrvatska – zbilja lijepa zemlja.

– – –

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

[Privacy and cookie settings](#)

Managed by Google. Complies with IAB TCF. CMP ID: 300
